

Asia: VN/32066/2021

Yksityishenkilöitä koskevan valtionavustustoiminnan kehittäminen

1 Taustatiedot

Valitse sopivin vaihtoehto

Valtionapuviranomainen

2 Selvitys ja sen teemat

1. Mitä mieltä olet selvityksestä ja sen sisällöistä yleisesti? Liittykö yksityishenkilöille myönnettäviin valtionavustuksiin esimerkiksi jotakin sellaista, jota selvityksessä ei käsitellä tai oteta huomioon? Jos niin, mitä?

Kokonaisuudessaan selvityksen sisältö on erittäin monipuolinen ja onnistunut. Opetushallitus kannattaa selvityksessä esitetyn mukaisesti yksityishenkilöille myönnettävien valtionavustusten toiminnan yhtenäistämistä, tiiviimpää yhteistyötä, asiakaslähtöistä digitalisoimista ja tietoperustaisuuden lisäämistä toiminnan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden ilmentämiseksi sekä toiminnan seurannan ja kehittämisen tueksi.

Raportissa korostetaan hyvin ajatusta siitä, että valtionavustustoiminnan kehittämishankkeessa on pitkälti kyse huomion suuntaamisesta varsinaisen hakuprosessin sijaan ennemminkin tavoitteiden asettamiseen ja tuloksiin sekä vaikutuksiin. Jaosto on hyvin kiinnittänyt huomion siihen, että esimerkiksi vaikutusketjuajattelu ei sovellu yksityishenkilöiden avustuksiin samalla tavalla kuin organisaatioiden avustuksiin. Silti yksityishenkilöidenkin avustuksissa korostuksen pitäisi olla tavoitteissa, tuloksissa ja vaikutuksissa. On erinomaista, että tämä ajatus on ikään kuin läpileikkaavana teemana tai punaisena lankana läpi koko raportin.

2. Anna palautetta selvityksen kolmannessa luvussa käsitellystä valtionavustustoiminnan yhteisestä toimintamallista tavoitteineen.

Ehdotus neljän vuoden välein koottavasta laajemmasta vaikuttavuusarviosta on erittäin kannatettava. On tärkeää, että tulosten ja vaikutusten raportointiin kiinnitetään tässäkin yhteydessä huomiota. Keskeinen huomio raportissa on se, että yksityishenkilöiden avustukset ovat myös raportoinnin kannalta erilaisia kuin muut valtionavustukset. Silti niistäkin raportoidaan, ja olisi tärkeää koota tietoa päätöksenteon pohjaksi myös näistä avustuksista ja niiden avulla saaduista tuloksista ja vaikutuksista.

Vaikutusketjuun liittyen (s. 42) olisi hyvä tarkentaa, kattavatko yhteiskunnalliset tavoitteet myös kestävään kehitykseen liittyvät tavoitteet (Agenda 2030). Näihin on myös Suomi sitoutunut ja niiden olisi tärkeää näkyä uusien palvelujen muotoilussa siten, että avustusten vaikutuksista saatava tietopohjaa voitaisiin hyödyntää suoraan vastuullisuusraportoinnissa, joka koskee koko valtionhallintoa. Tätä voisi esimerkiksi harkita digitaalisten palvelujen teknisten ratkaisujen yhteyteen, jotta se tulisi jo valmiiksi osaksi prosessia.

3. Anna palautetta valtionavustustoiminnan digitaalisista palveluista ja selvityksen neljännessä luvussa tarkastelluista valtionavustuksiin liittyvistä käytännöistä.

On hyvä, että on kiinnitetty huomiota myös ohjeistuksen ja viestinnän ”vakioimiseen” ja automaatioon. Työvaiheita on hyvä automatisoida niin pitkälti kuin vain mahdollista, sillä se säästää todella paljon työtä niin hakijoilta kuin valtionapuviranomaiseltakin.

4. Anna palautetta valtionavustustoimintaan liittyvistä tietovarannoista ja rekistereistä, joita kartoitetaan selvityksen viidennessä luvussa.

Yksittäisenä huomiona liittyen pakotteisiin (sivu 68, alaviite 129) toteamme, että kansainvälisyyttä tukevassa toiminnassa voi tulla kyseeseen muitakin kuin Venäjän tilanteeseen liittyviä pakotteita. Olisikin hyvä tarkentaa, että kansainvälisyyttä tukevassa toiminnassa pakotteiden tarkistus koskee muitakin maita kuin Venäjää ja Valko-Venäjää. Listaus pakotteista on saatavilla ulkoministeriön verkkosivulla <https://um.fi/pakotteet-maittain>

3 Valtionavustustoiminnan kehittäminen

Voit antaa yleistä palautetta valtionavustustoiminnan kehittämistä ja valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihanketta varten.

-

Kopperi Marjaana
Opetushallitus